Y Grŵp Trawsbleidiol ar Bobl Hŷn a Heneiddio

22 Mehefin 2017, 12pm

Ystafell Gynadledda 2, Tŷ Hywel, Bae Caerdydd

Nodyn o'r cyfarfod ynghylch: sgamiau a phobl hŷn

Yn bresennol	
Mike Hedges AC – Cadeirydd	Emma Sands, RNIB Cymru
Mark Isherwood AC	Andrew Tait, Deafblind Cymru
Ian Thomas, Age Cymru	David Teague, Swyddfa'r Comisiynydd Pobl Hŷn
Michael Phillips, Age Cymru	Adrian Thomas, Banc Barclays
Rachel Lewis, Age Cymru	Simon Wilkinson, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Amal Beyrouty, Women Connect First	Iwan Williams, Swyddfa'r Comisiynydd Pobl Hŷn
Vera Brinkworth, Gofal a Thrwsio	**Ymddiheuriadau**
Nancy Davies, Cadeirydd y Fforwm Pensiynwyr Cymru	Simon Thomas AC
Ray Foulston, Safonau Masnach	Neil Hamilton AC
Irene Gannon, Cadeirydd Senedd Pobl Hŷn Cymru Pobl Hŷn	Tony Neate, Get Safe Online
Tim Hodgson, Cyngor Sir Casnewydd	Steve Crabb, Nwy Prydain
Dai Jones, Safonau Masnach	Ella Rabioti, Crimestoppers
Julie Lipscomb, Safonau Masnach	Leanne Husselbee, Heddlu Gwent
Karyn Morris, y Gwasanaeth Gwirfoddol Brenhinol	Delyth James, Cyngor ar Bopeth
Phyllis Preece, y Confensiwn Pensiynwyr Cenedlaethol	

Croesawodd Mike Hedges AC bawb i'r cyfarfod.

Rhoddodd Ian Thomas, Age Cymru, gyflwyniad am waith Partneriaeth Cymru yn erbyn Sgamiau a ffocws gwaith yn y dyfodol. (Sleidiau wedi'u hatodi).

Dechreuodd Mike Hedges y drafodaeth drwy ddweud bod angen mwy o ardaloedd dim galw diwahoddiad yng Nghymru. Nid yw rhai o'r Comisiynwyr Heddlu a Throseddu bellach yn cefnogi'r ardaloedd, ond mae Heddlu De Cymru wedi gweithio gyda phartneriaid, gan gynnwys Age Cymru, i gyflwyno'r ymgyrch Eich Cartref, Eich Hawl i Ddweud Na.

Cam gweithredu: Mike Hedges i ysgrifennu at yr holl Gomisiynwyr Heddlu a Throseddu yng Nghymru i ofyn am eu safbwynt ynghylch ardaloedd dim galw diwahoddiad ac i ofyn am gyflwyno'r ymgyrch Eich Cartref, Eich Hawl i Ddweud Na yn genedlaethol.

Cytunodd pawb fod angen i fanciau fod yn fwy rhagweithiol o ran mynd i'r afael â sgamiau ac y dylent fod yn aelodau gweithredol o WASP. Cymeradwywyd Banc

Barclays am ei waith yn y maes hwn. Dylai'r sector bancio weithredu mewn modd cyson. Mewn ymateb, dywedodd Adrian Thomas, Banc Barclays, fod cynllun newydd o'r enw Protocol Bancio wrthi'n cael ei ddatblygu. Nod y cynllun yw sicrhau bod yr holl staff rheng flaen sy'n gweithio mewn banciau a swyddfeydd post yn edrych am arwyddion bod cwsmer yn cael ei sgamio

Cam gweithredu: **WASP i gysylltu â banciau mawr yng Nghymru i ofyn beth y maen nhw'n ei wneud i fynd i'r afael â sgamiau ac a ydynt yn rhan o'r Protocol Bancio newydd.**

Croesawodd Mark Isherwood AC y Protocol Bancio a dywedodd y gallai banciau wneud mwy i sicrhau bod cwsmeriaid yn cael eu trin fel unigolion. Awgrymodd y dylai'r grŵp trawsbleidiol gynnal sesiynau allgymorth mewn rhannau eraill o Gymru ac yn defnyddio grwpiau gwirfoddol cymunedol a grwpiau lleol i ledaenu gwybodaeth am sgamiau. Hefyd, dylai'r grŵp ystyried gwahodd Gweinidog neu gynrychiolydd y Post Brenhinol i ddod i gyfarfod.

Mae angen mwy o ymchwil ynghylch faint o sgamiau sydd yng Nghymru ac a yw agweddau rhagfarnllyd yn erbyn pobl hŷn yn golygu nad yw troseddwyr yn cael eu herlyn. Mae pobl yn aml yn teimlo gormod o embaras i adrodd am sgamiau. Dylai fod mwy o wasanaethau allgymorth sy'n codi ymwybyddiaeth am sgamiau ac yn helpu pobl hŷn i'w gwrthsefyll yn well. Mae angen hyn yn arbennig ymhlith cymunedau pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig lle mae diffyg ymwybyddiaeth am sut i osgoi sgamiau.

Mae cysylltiad rhwng sgamiau ac unigrwydd. Mae'n bosib na fydd pobl hŷn unig yn ymwybodol eu bod yn rhoi gormod o wybodaeth i droseddwyr. Rhaid cydgysylltu agendâu polisi a'u cysylltu â'r canlyniadau yn Neddf Cenedlaethau'r Dyfodol. Bydd cyfle hefyd i ddylanwadu ar gyfnod nesaf y Strategaeth Pobl Hŷn.

Dywedodd David Teague o Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth y gall pobl gysylltu â'i swyddfa gyda chwynion am alwadau niwsans. Mae Senedd yr Alban yn cynnal uwchgynhadledd galwadau niwsans ac awgrymwyd y gellid cynnal rhywbeth tebyg yng Nghymru.

Cam gweithredu: y Grŵp Trawsbleidiol i ofyn i Lywodraeth Cymru gefnogi uwchgynhadledd galwadau niwsans.